

Recenzja
pracy doktorskiej Pani mgr Karoliny Gawlak
pt.
Nanostrukturalny anodowy tlenek cyny jak materiał do zastosowań
fotocemicznych

Podstawa prawna wykonania recenzji

Niniejsza recenzja została opracowana na podstawie pisma Przewodniczącego Rady Dyscypliny Nauki chemiczne prof. dr. hab. Artura Michalaka z dnia 11.07.2023 (405.5100.3.2017).

Przedstawiona do recenzji rozprawa doktorska mgr Karoliny Gawlak pt. „*Nanostrukturalny anodowy tlenek cyny jak materiał do zastosowań fotocemicznych*” została wykonana na Wydziale Chemii Uniwersytetu Jagiellońskiego pod kierownictwem prof. Grzegorza Sulki i dra hab. Leszka Zaraski, prof. UJ (w roli promotora pomocniczego).

Oceniana praca została przygotowana na podstawie serii sześciu powiązanych artykułów naukowych:

1. Zaraska L., Gawlak K., Gurgul M., Chlebda D.K., Socha R.P., Sulka G.D., *Controlled synthesis of nanoporous tin oxide layers with various pore diameters and their photoelectrochemical properties* (2017) *Electrochimica Acta*, 254, pp. 238 - 245, DOI: 10.1016/j.electacta.2017.09.113,
2. Zaraska L., Gawlak K., Gilek D., Sulka G.D., *Electrochemical growth of multisegment nanoporous tin oxide layers by applying periodically changed anodizing potential* (2018) *Applied Surface Science*, 455, pp. 1005 - 1009, DOI: 10.1016/j.apsusc.2018.06.044,
3. Zaraska L., Gawlak K., Gurgul M., Dziurka M., Nowak M., Gilek D., Sulka G.D., *Influence of anodizing conditions on generation of internal cracks in anodic porous tin oxide films grown in NaOH electrolyte* (2018) *Applied Surface Science*, 439, pp. 672 - 680, DOI: 10.1016/j.apsusc.2017.12.188,
4. Zaraska L., Gawlak K., Wiercigroch E., Malek K., Koziół M., Andrzejczuk M., Marzec M.M., Jarosz M., Brzózka A., Sulka G.D., *The effect of anodizing potential and annealing conditions on the morphology, composition and photoelectrochemical activity of porous anodic tin oxide films* (2019) *Electrochimica Acta*, 319, pp. 18 - 30, DOI: 10.1016/j.electacta.2019.06.113,
5. Gawlak K., Knapik A., Sulka G.D., Zaraska L., *Improving the photoelectrochemical performance of porous anodic SnOx films by adjusting electrosynthesis conditions*

Politechnika
Śląska

Wydział Chemiczny
Katedra Chemii Nieorganicznej, Analitycznej i Elektrochemii

prof. dr hab. inż.
Wojciech Simka

(2022) International Journal of Energy Research, 46 (12), pp. 17465 - 17477, DOI: 10.1002/er.8414,

- Gawlak K., Popiołek D., Pisarek M., Sulka G.D., Zaraska L., *CdS-Decorated Porous Anodic SnOx Photoanodes with Enhanced Performance under Visible Light* (2022) Materials, 15 (11), art. no. 3848, DOI: 10.3390/ma15113848.

Publikacje zostały wydane w prestiżowych czasopismach takich jak *Electrochimica Acta* (2x; IF = 6,6), *Applied Surface Science* (2x; IF – 6,7) oraz *International Journal of Energy Research* i *Materials*. Doktorantka w czterech pierwszych publikacjach znajduje się na drugim miejscu, natomiast w kolejnych dwóch na pierwszym. Wszystkie publikacje są wieloautorskie, a do rozprawy dołączono stosowne oświadczenia współautorów.

Przedmiotem badań Doktorantki jest anodowy tlenek cyny, a w zasadzie sposób jego otrzymywania pod kątem uzyskania warstw (na cynie) o pożądanych właściwościach fotoelektrochemicznych. Praca jest istotna z kilku powodów, gdzie najważniejszym jest otrzymanie nowego rodzaju elektrokatalizatora, który może być wspomagany działaniem światła słonecznego. Tego typu tworzywo elektrodowe może znaleźć zastosowanie np. w procesie produkcji wodoru na drodze elektrolizy. O ważności tej tematyki świadczy stale wzrastająca liczba publikacji dotyczących elektrolizy wody i przede wszystkim ograniczaniu jej kosztów, np. poprzez wspomaganie procesu światłem. Drugi powód to badania nad doбором właściwych warunków syntezy tlenku cyny o pożądanych właściwościach, a także jego modyfikacja siarczkiem kadmu w celu uaktywnienia na działanie światła widzialnego, i co najważniejsze próba wyjaśnienia mechanizmów wzrostu tlenku cyny w warunkach polaryzacji anodowej.

Praca stanowi przewodnik po publikacjach, które już wcześniej zostały zrecenzowane przez ekspertów. Wobec tego została ona napisana tak jak można tego oczekiwać od przewodnika, czyli w skrócie przedstawione zostały podstawowe informacje literaturowe, cel, metodyka i omówienie badań. Więcej szczegółów można znaleźć w publikacjach. Doktorantka wprowadza czytelnika w pracę raczej skromnym wprowadzeniem literaturowym, w którym koncentruje się na tlenku cyny. Rozpoczyna od opisu jego właściwości i zastosowania, wskazując na możliwości zastosowania w fotochemii. Następnie opisuje metody otrzymywania nanostrukturalnych tlenków cyny, zwracając szczególnie uwagę na syntezę elektrochemiczną – elektrochemiczne utlenianie cyny. W kolejnym rozdziale opisuje wybrane problemy z wytwarzaniem metodą anodowania dobrej jakości tlenków cyny, co jest szczególnie ważne w kontekście tematu pracy. Warto zauważyć, że literatura tematu jest raczej uboga, tym bardziej w porównaniu do np. syntezy tlenku tytanu, czy też glinu. Kolejnym krokiem jest opisanie możliwości zastosowania anodowych tlenków cyny w procesie elektrolizy wody wspomaganą światłem, a także ich modyfikacja mająca na celu zwiększenie zakresu pracy o światło słoneczne.

Politechnika Śląska

Wydział Chemiczny
Katedra Chemii Nieorganicznej, Analitycznej i Elektrochemii

ul. B. Krzywoustego 6, 44-100 Gliwice
+48 32 237 13 83
RCH1@polsl.pl

NIP 631 020 07 36
ING Bank Śląski S.A. o/Gliwice 60 1050 1230 1000 0002 0211 3056

HR EXCELLENCE IN RESEARCH

Doktorantka formułuje siedem szczegółowych celów pracy, które w zasadzie są jej zakresem. Trochę brakuje ogólnego celu pracy, czy też tezy rozprawy. Metodyka badawcza została opisana bardzo skrótowo, a w szczególności metody charakterystyki powłok. Jednakże przedstawione dane są wystarczające, mając na względzie, że więcej szczegółów znajduje się w publikacjach. Omówienie wyników badań zostało w mojej ocenie przygotowane bardzo ciekawie, ponieważ Doktorantka nie opisuje każdej z publikacji kolejno, lecz stara się omówić problem kompleksowo. Analizując wpływ poszczególnych parametrów procesu odnosi się do kilku publikacji na raz starając się usystematyzować wiedzę i wyciągnąć wnioski.

Pani K. Gawlak opanowała szereg technik badawczych i analitycznych, począwszy od elektrochemicznego wytwarzania tlenków cyny poprzez ich szczegółową analizę. Część badań była realizowana w innych jednostkach naukowych, jednakże bez zrozumienia stosowanych tam technik badawczych nie byłoby możliwe wysunięcie prawidłowych wniosków.

Jak wspominałem niniejsza praca została już wcześniej zrecenzowana, co z pewnością przyczyniło się do poprawy jej jakości. Jednakże chciałbym, aby Doktorantka odniosła się do kilku pytań.

Uwagi ogólne:

1. niniejsza rozprawa została przygotowana na podstawie kilku wieloautorskich publikacji. W takich przypadkach zawsze pojawiają się wątpliwości, nawet w przypadku szczegółowych oświadczeń autorów, jaki był wkład doktoranta w realizację pracy. Prosiłbym o informację, jaki był rzeczywisty wkład Doktorantki, w szczególności w publikacje 1-3, które jednocześnie były wykazane w osiągnięciu naukowym przez Pana L. Zaraskę (publikacje H5, H6, H7),
2. mam ogromny niedosyt w opisie elektrolizy wody. Temat ten jest ostatnimi czasy bardzo intensywnie rozwijany, więc spodziewałbym się pokazania wad i zalet obecnie stosowanych rozwiązań,
3. w odniesieniu do pkt. 2 - czy Doktorantka planowała wykonać badania nad elektrolizą wody z wykorzystaniem wytworzonych tlenków cyny? Czy taki materiał elektrodowy mógłby znaleźć zastosowanie w elektrolizerach przemysłowych?

Uwagi szczegółowe:

4. str. 11 – Doktorantka pisze o mechanizmach tworzenia nanoporów/rurek TiO_2 i Al_2O_3 , natomiast ich nie opisuje. Czym te mechanizmy różnią się od siebie i od wytwarzania tlenku cyny?
5. str. 13 – utlenianie anodowe (anodyzację) w tym przypadku prowadzi się przy stałym napięciu zaciskowym, a nie potencjale. Potencjał elektrody nie jest tutaj kontrolowany,
6. str. 27 – jakie jony migrują przez warstwę tlenkową?

7. str. 46 – elektrolizę wody prowadzi się w środowisku alkalicznym (i nie tylko). Czy w kontekście odprowadzania gazów z warstwy oraz generowania tlenu na powierzchni elektrody nie zachodzi obawa o trwałość takich tworzyw w dłuższym okresie użytkowania?

Drobnych błędów nie wykazuję, gdyż nie mają one najmniejszego wpływu na jakość pracy.

Wnioski końcowe

Przedstawiona do recenzji rozprawa doktorska leży w obszarze badań podstawowych. Zawiera ona w swojej treści elementy nowości naukowej i stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego dotyczącego syntezy nanometrycznych tlenków cyny o dobrej jakości. Doktorantka wykazała się znajomością licznych technik badawczych, a co najważniejsze umiejętnością samodzielnego prowadzenia pracy naukowej. Wyniki Jej pracy, powstałe także w wyniku współpracy z innymi naukowcami zostały opublikowane w wysokiej jakości czasopismach zagranicznych (lista JCR). Na uwagę zasługuje fakt, iż część badań była finansowana przez NCN w ramach projektu Preludium, którego Doktorantka była kierownikiem.

Moja ocena pracy jest jednoznacznie pozytywna, a przedstawione uwagi są natury dyskusyjnej. W związku z powyższym stwierdzam, że rozprawa doktorska Pani mgr Karoliny Gawlak spełnia wymogi pracy doktorskiej, o których mowa w stosownej ustawie. Wnioskuje zatem do Rady Naukowej Dyscypliny Nauki Chemiczne UJ o nadanie stopnia naukowego doktora pani mgr Karolinie Gawlak.

Wojciech Simka

